

ФИЛОЗОФСКОМ ФАКУЛТЕТУ УНИВЕРЗИТЕТА У НИШУ
ЦЕНТРУ ЗА ПРОФЕСИОНАЛНО УСАВРШАВАЊЕ
НАСТАВНО-НАУЧНОМ ВЕЋУ

Рецензија збирке изабраних припрема за часове из области
филологије и друштвено-хуманистичких наука *МЕТОДИЧКИ УЗЛЕТИ 5*
(прир. проф. др Мирослав Пешић, мср Ема Живковић Николић,
доц. др Милан Јовановић)

Одлуком Већа Центра за професионално усавршавање Филозофског факултета у Нишу (289/1-8-01, 15. новембар 2023) именована сам за рецензента збирке изабраних припрема за часове из области филологије и друштвено-хуманистичких наука *Методички узлети 5*. Ову збирку приредили су проф. др Мирослав Пешић, мср Ема Живковић Николић и доц. др Милан Јовановић. Публикација је настала као резултат реализације Конкурса за избор најбоље методичке припреме из области филолошких и друштвено-хуманистичких наука, који од 2019. године једном годишње расписује Центар за професионално усавршавање Филозофског факултета у Нишу. Године 2023. Конкурс је расписан пети пут, те је збирка *Методички узлети 5*, што и њен наслов казује, пета по реду оваква публикација Центра. Састоји од 147 страна куцаног текста, са илустрацијама и прилозима. У њој су, након уводног текста приређивача, награђени радови разврстани у четири целине: прве три целине чине најбољи радови из области националне филологије, друштвено-хуманистичких наука и страних филологија, а четврти део представља додатни избор методичких припрема из области националне филологије. Важна напомена приређивача је и та да су све публиковане припреме објављене у изворном облику, онако како су пристигле на Конкурс, „са минималним изменама самих аутора-наставника и (ређе) уредника зборника”.

Збирку отварају три најбоље методичке припреме из области националне филологије: првонаграђени рад Милице Живковић „Антигона у контексту савремене наставе” (XIV београдска гимназија); коауторски рад Марије Јевеичић и Александре Гордић „Модерна у сликарству и поезији француских песника” (Гимназија „Свети Сава” у Пожеги) који је освојио другу награду, и трећепласирана припрема наставнице Соње Ђорђевић „Путујемо! / Тематски

дан посвећен обележавању Европског дана језика” (ОШ „Александар Стојановић” у Црној Трави).

Другу целину збирке чине изабране методичке припреме из области друштвено-хуманистичких наука: „Ратови деведесетих – мултиперспективност у настави” аутора Љиљане Ивановић Јованчевић и Марије Алексић (ОШ „Рада Миљковић” у Јагодини) која је освојила прву награду; другопласирана припрема „Појам љубави” чији је аутор наставница Марија Николић (ОШ „Краљ Александар I” у Пожаревцу) и две припреме које деле треће место – „Планета Земља; Природни и вештачки облици”, коауторски рад Иване Цветковић и Јоване Јоцић Јаначковић, и припрема „Србија у доба Немањића” наставнице Сање Марковић (Средња школа у Звечану).

У области страних филологија издвојиле су се припреме „Лик Сирана де Бержерака” ауторке Јелене Вучковић (Специјална школа са домом ученика Бубањ у Нишу) као најбоља, потом другонаграђена припрема „Француски перфекат – Le passé composé” наставника Марка Груичића (Средња школа у Кладову) и припрема наставнице Катарине Минић која је освојила треће место „Landeskunde: Deutschland und seine Bundesländer” (ОШ „Љуба Нешић” у Зајечару).

На Конкурс је и ове године стигло највише методичких припрема из области националне филологије, „са заиста разноврсним темама, те креативним, иновативним и методички добро осмишљеним приступима у обради, што је посао комисије учинило занимљивим и лепим, али свакако не лаким”, истакнуто је у Предговору. Ово је уједно и аргументација за постојање четврте целине у збирци, коју чини још шест *похваљених* припрема (четири из књижевности и две из области језика): „Писма Андреасу Саму” наставнице Виолете Симић, (Гимназија Зајечар); коауторски рад „Писма Хилде Дајч” Бојане Анђелић Ристић и Саше Чорболоковића (ОШ „Бранко Радичевић” у Новом Саду, ОШ „3. октобар” у Бору); методичка припрема под називом „Зашто је важно читање?” ауторке Јелене Микић (ОШ „Бранко Радичевић”, Савино Село): „Прва бразда – лик мајке Мионе”, методичка припрема Љиљане Суботић (ОШ „Никодије Стојановић Татко” у Прокупљу); „Правопис” чији је аутор Виолета Милићевић, (Гимназија Куршумлија); методичка припрема „Растави па састави – творба речи” коју је урадила Драгана Стевановић (ОШ „Милић Ракић Мирко” у Прокупљу).

Квалитет наставничких радова пристиглих на Конкурс за избор најбоље методичке припреме и ове године су, као и свих претходних, разматрале стручне комисије састављене од наставника и сарадника Филозофског факултета у Нишу, ангажованих и у оквиру Центра за професионално усавршавање ове образовне институције. У збирци је свака публикована припрема пропраћена краћим методичким коментаром приређивача, којим су истакнуте њене посебне вредности. Узети заједно, ови коментари пружају добар увид у тенденције и доминанте моделе савремене наставе; они (посредно) сведоче о заступљености проблемске, пројектне и игралике наставе у српској наставној пракси, о тежњи и ентузијазму наставника да примењују иновативне методе и облике рада, да у центар својих активности постављају ученика, ангажујући га на разноврсне начине, подстицајући развој мишљења, способност самосталног закључивања, у амбијенту који негује вршњачко учење, тимски рад, инклузивност, толеранцију, креативност. Уочљива је усмереност на васпитне циљеве, холистички приступ, сврсисходна и добро промишљена употреба савремене технологије, заинтересованост за успостављање унутарпредметних и међупредметних корелација, као и различити видови актуелизације наставних садржаја.

Зато ће и ова, пета по реду збирка *Методичких узлета* бити користан стручни прилог за наставнике практичаре који у датим припремама могу наћи нове подстицаје и инспирацију за сопствене оригиналне методичке поставке; може послужити као приручник за студенте националне и страних филологија, те друштвено-хуманистичких студија при савладавању вештина осмишљавања наставног часа и стицању методичких компетенција. Њеним публикавањем наставља да траје и реализује се пре пет година зачета идеја о афирмацији наставничког позива, али и бројних научних и научно-стручних дисциплина на којима се он темељи, кроз истицање примера добре наставне праксе, чему су Конкурс за избор најбоље методичке припреме и публикација *Методички узлети* која га прати – од почетка посвећени. У нади да ће се та образовна мисија наставити, препоручујемо објављивање збирке *Методички узлети 5*.

др Снежана Божић,
ванредни професор Филозофског факултета у Нишу

У Нишу, 30. 3. 2024.